

Interesse, der søges paagaet, ligesaa fuldt kan gjøres gjældende fra Landdistriktets Side. Der er jo ikke faa Tilfælde, i hvilke et til en Kjøbstad stødende Landdistrikt bliver benyttet som Fattigkoloni for Kjøbstaden, hvor der samles en Fattigbefolkning, og derved paaføres Landdistriktet en Byrde alene paa Grund af dets Beliggenhed nær ved Kjøbstaden. I saadanne Tilfælde vil ganske vist Kjøbstaden ikke have mindste Interesse af at faae dette Landdistrikt lagt ind under Byen, men det bør kunne lægges ind under denne, naar Sognekommunen ønsker det, og alle Forhold forøvrigt ere tilstede, saaledes at Regjeringen finder, at der er Anledning dertil. Jeg samer derhos i den 1ste Paragraf et Middel til at fremtvinge Indlemmelsen af et Distrikt i det Tilfælde, hvor der ikke kan opnaas Overensstemmelse enten med Landdistriktets kommunale Bestyrelse eller med Halvdelen af Grundeierne. Det forekommer mig dog, at Regjeringen burde have den Myndighed, naar alle Parter vare hørte derom, og alle Nødvendigheder talte derfor, at kunne paabyde, at en saadan Indlemmelse skulde finde Sted, selv om de i Paragrafen angivne Betingelser ikke vare tilstede. Endelig er der ogsaa det Tilfælde, og det er jo Noget, som finder Sted i flere Kjøbstæder, at en enkelt lille Grund fuldstændig omsluttes af Kjøbstaden, saaledes at denne er forhindret i mange Foretagender, fordi man støder paa Grunden. Hvor denne kun eies af en enkelt Mand, vil naturligvis hverken Cieren eller Landdistriktets kommunale Bestyrelse paa nogen Maade gaa ind paa dens Indlemmelse i Kjøbstaden, thi hvorfor skulde de gjøre det? Landkommunen taber jo derved Formue- og Leilighedsstatten af den Mand, som eier denne Grund, og den faar intet som helst Bederlag for dette Tab. I saadanne Tilfælde forekommer det mig dog ogsaa, at Regjeringen burde være demyndigt til at paabyde Indlemmelsen under de i § 2 fastsatte Betingelser, eller, hvis man vilde gaa videre, da kunde man jo give en Bestemmelse om, at der blev ydet Cieren af en saadan Grund for hans Person fuldstændig Erstatning, navnlig hvad angaar den Forøgelse, han vilde faae med Hensyn til Formue- og Leilighedsstatten. Jeg er ganske enig i, at det i Reglen ikke bør være Tilfældet, at en saadan Erstatning for den forøgede Formue- og Leilighedsbestatning gives, thi det maa jo antages, at den Vedkommende for den Forøgelse, han faar i Stat, erholder tilsvarende Fordele i de større kommunale Goder, han opnaar ved at bo i en Kjøbstad, men det forekommer mig dog, at der i det Tilfælde, hvor en saadan Cier er villig til at gaa ind paa en Indlemmelse, hvor der ikke er mindste Tilbøielighed fra Landdistriktets Kommunalbestyrelse til samme, men hvor dog alle tilstedeværende Forhold ere af den Betskaffenhed, at Enhver maa sige, det er fornuftigt, billigt og rigtigt, at denne Grund kommer til at høre ind under Kjøbstaden i det

Hele, ligesom den alt hører der ind under med Hensyn til Politivæsenet og i enkelte andre Henseender, ikke vilde være nogen Betænkelighed ved, at en saadan Indlemmelse kunde paabydes, i alt Fald mod fuldstændig Stadesløsbødselse.

Jeg samer derhos et 2det Kapiteel i denne Lov, som jeg syntes hørte med som Komplement, nemlig om Kjøbstæders Indlemmelse i Landdistrikter. Det er ogsaa en af de Sager, der har været Gjenstand for Behandling i Kjøbstadkommissionen, og den var enig om, at det vilde være heldigt, om Regjeringen havde Bemyndigelse til, hvor Omstændighederne talte derfor, og efter at alle Vedkommende vare hørte, at kunne tilstede Kjøbstæder, som derom androge, at blive henlagte under Amtskommunen. De Kjøbstæder, som nu ere meget daarlig stillede, vilde ad den Vej kunne opnaa flere Fordele og spare flere Befolkninger. Jeg skal i den Henseende henvise til, hvad der udførlig er udviklet i Kjøbstadkommissionens Betænkning, hvor det er paavist, hvorledes de Forhold, der i sin Tid vare tilstede, og som gave Anledning til, at Kjøbstæderne bleve anlagte, efterhaanden ved Kommunikationsveienes Forandring og ved hele den nuværende Tilstand, ere forandrede, saaledes at de egentlig ikke længer er nogen Grund til, at saadanne Kjøbstæder eksistere som Kjøbstæder. De ere jo nemlig i sin Tid oprettede for at være Opkjøbere af Landmandens Produkter og for at tilveiebringe de Fornødenheder, som Landdistriktet i Nærheden behøvede, men i begge Henseender ere Forholdene for flere af disse smaa Byer nu saaledes forandrede, at de hverken modtage Landmandens Produkter og næsten heller ikke have Noget at afsætte til ham, fordi han søger andre Steder hen. Jeg skal ikke krænte nogen By ved at nævne noget Navn. Jeg ved meget vel, at der selv hos meget smaa Byer, der virkelig have meget ondt ved at holde Kjøbstadsfølelsen vedlige, alligevel er en vis Utilbøielighed til at tænke sig, at de skulde opgive deres Kjøbstadsfuldstændighed og blive betragtede som Sognekommuner; men jeg tror, at dersom der fra den lovgivende Magts Side blev givet en saadan Bemyndigelse, vilde den Eftertanke opstaa hos flere af disse Byer, om det ikke skulde være nyttigt, og om det ikke kunde have sine store Goder at kunne gaa over til at blive Sognekommuner, og indordne sig under Amtsrådet, hvorved en stor Del af de Udgifter, de nu have, vilde spares, hvorved Lettelser vilde opnaas, og hvorved deres Forhold ikke i nogen Henseende vilde forringes, idet det i saa Fald i Overensstemmelse med hvad der er foreslaet af Kjøbstadskommissionen, maatte findes billigt, at de i et Landsrum af 5 eller 10 Læse beholdt deres Næringsret, og at i samme Landsrum de nu gjældende Afstandsbestemmelser beholdt deres Skyldighed. Jeg tvivler jo aldeles ikke om, at den høitærede Minister, som med saamegen Op-